

Vitrina literară de ZIUA APELOR

Cărți cari evidențiază atât valoarea apelor noastre, cât și cele mai frumoase povestiri din viața celor cari trăesc în mijlocul apelor, sunt descrise de cei mai mari scriitori cari zugrăvesc paginile acestor volume cu măiestrie ce absoarbe pe cititor făcându-l să trăiască chiar el însuș aceste pagini.

- 1) J. Bart „peste Ocean“.
- 2) „ „ „Schife Marine“.
- 3) „ „ „Europolis“.
- 4) R. Kipling „Marinari fără teamă“.
- 5) A. Gerbault „Singur străbătând Atlanticul“.
- 6) Gerard Walter „Marat“.
- 7) B. Voinești „Cu undița“.
- 8) „ „ „Tratat de pescuit“.
- 9) Cătovă S. „Jocuri de apă“.
- 10) T. Bușniță „Cartea crescătorului de pești“

Aceste cărți le găsiți atât la editurile respective cât și la *Librăria Națională Constanța* Str. Carol No. 100.

Citind aceste cărți veți cunoaște mai bine viața marinarilor care înfruntă în fiecare minut moartea.

PARFUMERIA ELITEI

FRAȚII TIHAN

Strada Carol — Constanța — lângă Poștă

Domniei-Sale

Com. *Bibliotecii Municipalei*
Str. *Carol 115* Com. *Constanța*
(Casa Roman)
Județul Constanța *Leo*

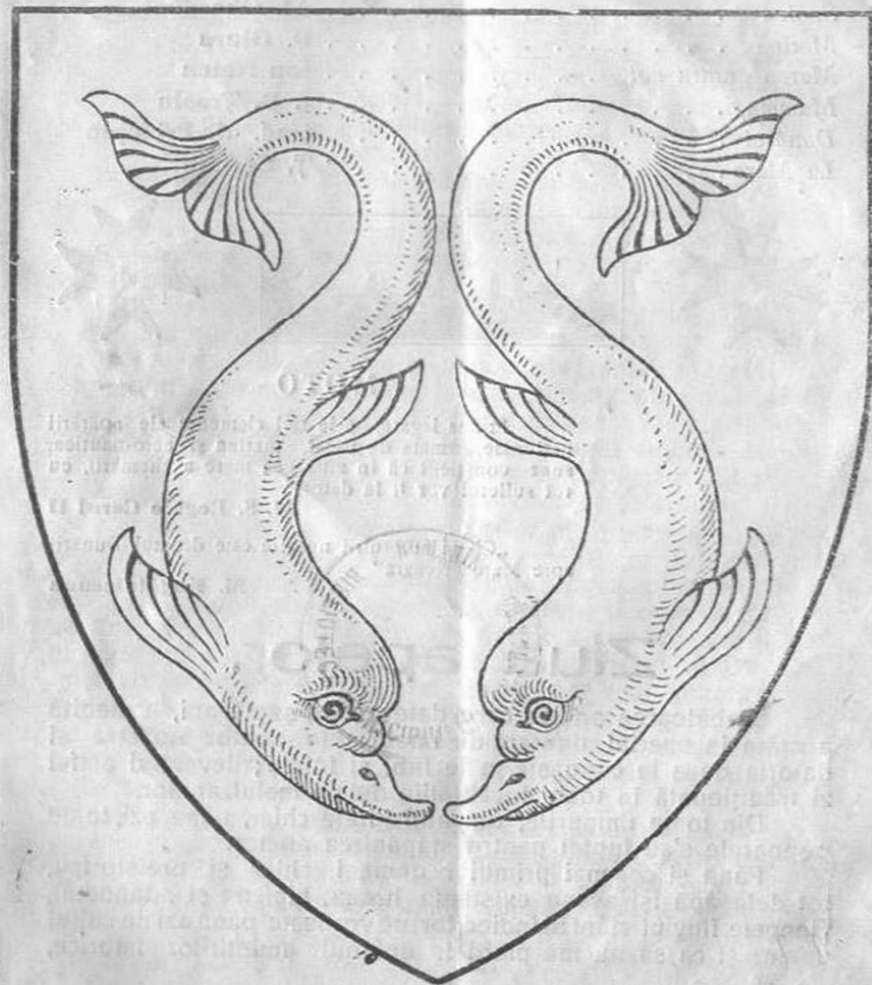
Institutul de Arte Grafice „Albania“ — Constanța

lei 200 - ml.

GANDURI DE LA MARE

Revistă Culturală Regională

Condusă de TITUS CERĂU

NUMAR INCHINAT ZILEI APELOR

Redacția și Administrația — Lahovari No. 105

Abonamentul Lei 100 — Autoritățile Lei 500

S U M A R U L :

Ziua apelor	T. Cergău
Țărnuț alb	Aurel Dumitrescu
Farul	Gr. Sălceanu
Mări de Vis	Petre Butucea
Seoica	Al. Gherghel
Marina	D. Olaru
Marea pentru noi	Ion Neicu
Mumaia	I. D. Țrasin
Dunăreii	trad. M. Pricopie
La Marea	T. Cergău

MOTO

Strâns legate, cele trei elemente ale apărării naționale, armata de uscat, marina și aero-nautica, sunt conștienți că în ziua cea mare a chemării, cu tot sufletul vor fi la datorie.

M. S. Regele Carol II

„Cheia mântuirii noastre este drumul Dunării spre Marca Neagră”

M. Kogălniceanu

Ziua apelor.

Sărbătoarea apelor care datează de șapte ani, e menită a arăta în special tineretului importanța apelor noastre și datoria de a le cunoaște, a le iubi și folosi; devenind astfel zi tradițională în toate localitățile de pe malul apelor.

Din toate timpurile, din antichitate chiar, până azi, toate popoarele s'au luptat pentru stăpânirea apelor.

Până și cei mai primitivi oameni, chiar și preistoricii, tot dela apă își aveau existența hrana, igiena și adăpostul, Gangele, fluviul sfânt al indienilor, ne vorbește până azi de cultul apelor și ca să nu mă pierd în noianul amintirilor istorice,

e destul să pomenesc că chiar primii noștrii strămoși, Geții, înainte de a pleca la luptă, făceau jurământ în fața apelor că nu se vor întoarce dela luptă decât victorioși. Sorbind din valuri, se simțeau mai puternici, fără teama morții.

Românii au fost deasemeni iubitori de apă și destoinici navigatori și pe această mare, care, ca o moștenire în linie dreaptă, a rămas și Marea Noastră, afară de faptul că și în timpul lui Mircea, marea era a noastră, iar sub Ștefan era un mare lac moldovenesc.

Toate apele noastre, în frunte cu Marea și Dunărea, nu încetează a arăta ochilor și minții noastre numai posibilul.

Posibilul triplat în trei mari perspective și anume: spiritual, economic și mai ales național.

Din punct de vedere etic-spiritual, apele au înălțat sufletele artiștilor la sublim în toate timpurile și la toate popoarele ca și la noi.

Inspirații iluștrii ca Baudelaire, Pierre Loti, Claude Farrere, Paul Valery și alții, iar la noi Eminescu, Alexandri, Jean Bart din clasici și chiar contemporani ca Gherghel, Sălceanu, Olaru și pictori ca Știubei, Florian, Tarasov, Sârbu au avut ca motive prezente de inspirație Marea, cu toată bogăția splendorilor ei poetice și picturale.

Trecând, dar peste desfătarea frumosului la realitățile practice, trebuie să recunoaștem că Marea și Dunărea au fost pentru neamul nostru, un mijloc puternic de existență și continuă afirmare și dezvoltare economică cu un vădit rost în trecut, prezent și viitor.

«Jocul apei nemărginite face din cei ce o stăpânesc purtători de viață nouă».

Prin așezarea noastră geografică la gurile Dunării, «regulii fluviilor» (cum o numea Napoleon) și lângă mare, noi românii suntem legați de ape mai mult decât ori ce neam vecin nouă și tocmai de aceea trebuie să formăm un tineret iubitor de ape, ca să-și dea seama că: «granița hotarelor pământului și Marea liberă este imperativul nostru de prezent și viitor».

Și astăzi, ca și ieri, stăpânirea mărilor și oceanelor înseamnă stăpânirea pământului. Cauzele conflictelor internaționale de azi, care s'au pronunțat atât de tragic la orizontul de vest al bătrânului nostru continent, nu sunt altceva decât dorința unei hegemonii fără rival. Ce dărnice a fost creatorul cu noi când ne-a așezat între „drumul fără pulbere” al Dunării și Marea cea Mare, deschizându-ne cea mai practică poartă prin care să ne vindem tot ce ne prisosește și să ne aducem tot ce ne trebuie, având astfel un drum deschis pe care putem umbla, transporta, pescui, privi și munci cu spor pentru fericirea și prosperitatea țării noastre.

Incinși de bătrâna Dunăre și cu legănătoarea Mare în față, putem spune că avem cei mai scumpi plămâni prin care putem respira liberi întărindu-ne existența economică.

De aceea Marea, care este regina apelor noastre și Du-

nărea-argintie, trebuesc iubite, cunoscute și folosite de tineretul nostru, pentru binele, sănătatea și bogăția scumpei noastre țări. Gândindu-ne la viitorul poporului nostru, trebuie să ne îndreptăm grija prezentului, către tineretul țării crescut azi sub directa oblăduire regească în spiritul cel nou de „Credință și muncă pentru Țară și Rege”.

Apele au fost totdeauna păstrătoare de credință, căci între cer și apă, omul devine sincer contemplător al naturii, operă a lui Dumnezeu, prețuind credința până la rangul de virtute.

E un imperativ deci să ajutăm tineretul ca să iubească și să cunoască calea apelor, care 1) îi face iscusii, 2) îi oțelește întărindu-i, 3) îi îmblânzește și predispune spre a iubi frumosul, 4) îi face încrezători în ei, 5) le mărește orizontul de concepție, 6) îi face modești în fața elementelor naturii, fără trufie deșartă, 7) De asemenea tinerii devin iubitori de știință în fața imensității distanțelor, 8) și în liniștea profundă a apelor ei devin senini, visători și idealști.

Nu mai spun că pe calea apelor tineretul nostru și-ar putea cunoaște țara aproape în mod gratuit, întărindu-și mușchii și plămânii, gustând totodată și din farmecul răsăriturilor și apusurilor poetice: astfel că apele nu numai că ne primenec aerul prin curenții produși, dar, ne înalță și spiritul spre artă, ne întăresc trupul prin diversele sporturi și ne îmbogățesc țara.

Mai ales pe luciul mării noastre, aici la Constanța și chiar în localitățile de pe malul apelor, n'ar trebui să existe stol străjeresc, care să n'aibă câteva bărci, astfel organizate ca din micii pui de străjeri marini să iasă mai târziu marinari destoinici, legați prin educație de ape; care să ducă faima pavilionului nostru peste țări și mări.

Ar fi de dorit chiar, ca străjerii marinari să facă o pre-militărie marină, în urma căreia să intre în marina regală, la timpul armatei cu oarecare avantaje de termen, așa fel ca toți riveranii apelor să dea tot aportul lor efectiv, punând în valoare toate apele noastre, după importanța lor geografică și după nevoile scumpei noastre țări și mai ales după dorința iubitului nostru Suveran.

Astăzi când ne mândrim pentru faptul că dela caicurile și ceamurile turcești pe Dunăre și Mare, vedem cum motonavele noastre moderne străbat lumea și grăesc pretutindeni drepturile noastre istorice și legăturile noastre cu aceste ape și cu acest pământ; ne entuziasmăm și simțim ca o mândrie națională, când pavilionul tricolor e purtat pe mări străine, prilej de multă încredere și mult îndemn de a iubi, de a încuraja și respecta tot ce e bun și de folos patriei din ceace ne înfrățește cu apele.

Tineretul dobrogean trebuie să stăpânească apele dezvoltându-se în cultul tuturor sporturilor acvatice, învățând la perfecție înotul, vâslitul, vele, ș. a. Tot azi cred că este o fe-

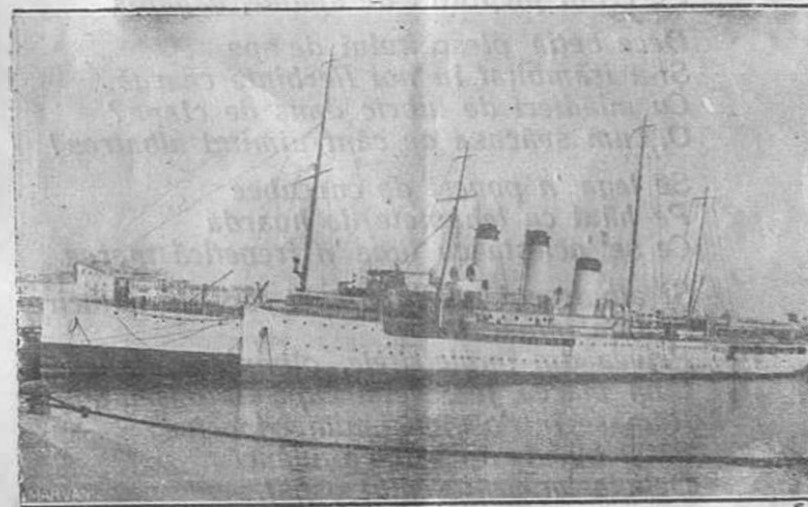
ricită ocazie de a ruga pe înalții conducători ai navelor noastre din port, ca de câte ori ies în largul mării să ne ia și pe noi străjerii cu ei, astfel că orice străjer marinăru să poată spune: nu numai că știu să înot, să conduc o bărcuță, dar am fost și în larg de mare pe un vapor român... și numai atunci să aibă dreptul să poarte pe stradă sau la paradă bereta de marinăru.

Să li se pună tinerilor străjeri la dispoziție bărcuțe, la toate plajile, și nu numai într-o tabără, în care nu pot încăpea niciodată toți, căci străjeria marină trebuie să fie un progres efectiv în noul ritm de viață sportiv-străjerescă, o vrednică tâlmăcire prin reala înfăptuire a gândurilor bune și a prevederilor pe care zi de zi și an de an, M. S. Regele Marele nostru Străjer le manifestă atât de puternic pentru binele și prosperitatea tineretului nostru, printr-o aplicare pedagogică a imperativului vremii.

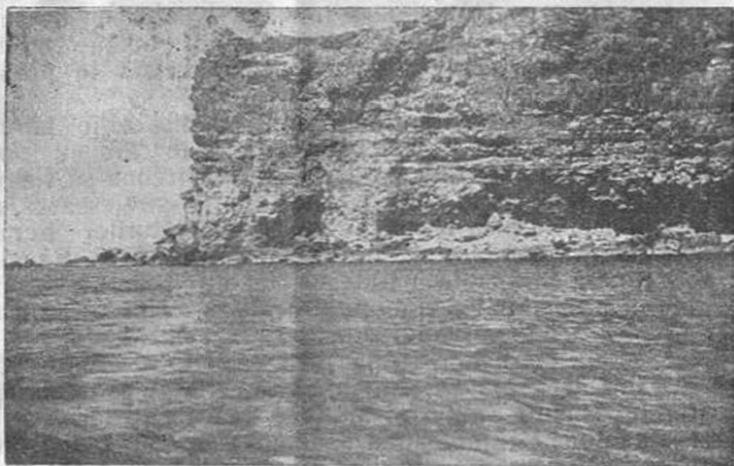
Straja Mării din Straja Țării va fi totdeauna o apă și un pământ cu toate dorințele și superioarele intențiuni ale Marelui nostru Străjer și Marinăru, căruia îi dorim și azi de ziua apelor ca întotdeauna sănătate și spor la toate; iar vouă, iubii străjeri, vă doresc din tot sufletul meu o cât mai mare posibilitate de a vă manifesta cu tot aportul ce-l puteți da pe calea apelor cu ajutorul celor ce ne vor putea înțelege și ajuta.

Sănătate,

T. Cergău

Aurel Dumitrescu

Țărm alb

*Țărm alb. Și albastrul visului fășnea
Din noi, un imn, peste ușorul viu-talaz;
Descinsă, nudă, din hamacu-i de atlas,
Domnița nopții 'n vrej, suav se răsucea
Pe crinii pieptului de spume, vâpăios.*

*Dece beția plescăitului de ape
Și-a trâmbișat în noi fierbinte coardă,
Cu mlădieri de lubric dans de clape?
O, cum svâcnea de cânt uimitul albatros!*

*Se lega 'n poveri de curcubeie
Pe hăul cu lehamete de hoardă
Ce se 'ncleșta cu luna 'n frenetică maree.*

*Și albatrosul visului (fruct copt de nălucire)
Acuma împăcat.
Privea din împietritele, olimpiane stânci,
Cum marea, jos, sleită cupă de desmăț,
Rămase într'o molicomită clipocire
Să-și bucure în tainice adânci
Deliciu 'mpărătescului ospăț.*

Aurel Dumitrescu

Farul.

*Înălțat pe coasta unei mări,
Pe un bloc de piatră s'a trezit
Far străfulgerând în nesfârșit,
Când se stinge ziua'n depărtări.*

*Glas de clopot, vaere de aramă
În potop de neguri risipite,
De departe tânguios îl chiamă,
El mănunchiu de raze le trimite.*

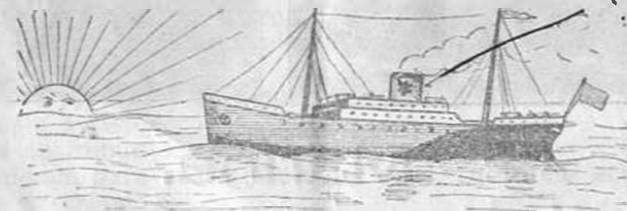
*Și deodată'ntinderea pustie
Se preface'n aur și rubin,
Nopți întregi de neagră vijelie
Se destramă'n ochiul lui senin.*

*Mii de ochi pierduși au plâns să vadă
Raza lui în nesfârșitul gol,
Dar, pe cheiu, cu grabă-i dau ocol
Și cu toții se ascund în radă,*

*Se'nfrățesc pe țărături la un loc,
În vârtej de patimi să se'ngroape,
Numai el, în nopțe, peste ape,
Își împarte inima de foc!*

Grigore Sălceanu

Mări de vis

Inchinare dl-lui Titus Cergău

— Hai, suflète al meu, pe mările de vis,
Cu vânturi vagabonde pe 'ntinsele tăceri,
Spre tainice orizonturi -- închise 'n depărtări
Cu trista amintire a zilelor de ieri --.

În cântul grav, destinul deschide 'n răsărit
Suava puritate-a plecărilor pe mări;
Acolo — în chemare, imensul nesfârșit
Coboară 'ncet și calm, spre ultimele țări...

Petre A. Butucea

Scoica.

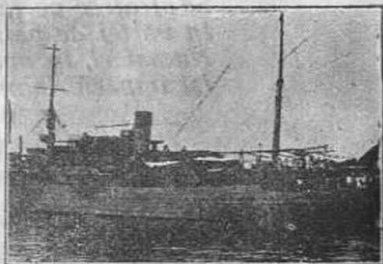
*Liane azurii pe 'ntinsa mare
Au răsărit vrăjite, ca 'n extaze,
Din unde preschimbate 'n mii de vase
De, veșnic, ne 'nțeleasa depărtare.*

*Și horbote lucrate 'n fir de raze
Plutesc în nestatornică așezare:
Un val grăbit, ajuns la țărm, dispare
În pulbere arzătoare de topaze.*

*Din înălțimea bolței sclipitoare
Cad jerbele culorilor de soare
În adâncimea apei fără pată.*

*Doar pe nisip o scoică sidefată
În labirintul ei, din gong mai sună
Eterna prevestire de furtună!...*

Al. Gherghel

Marină.

*Invață par'că marea să vorbească.
Silabe mici și cioburi de cuvinte,
În stîngăcia ei copilărească,
O cicălesc în rîs ce de argint e.*

*La piept frîngîndu-și minile se roagă
Pe valuri treerate de pămînt,
Se supără apoi pe lumea 'ntreagă
Și aruncă toate cioburile 'n vînt.*

*Și iat o în picioare înălțată
Să 'nvețe mersul ca un prunc de singe.
Pășește drept, se clatină de odată,
Pe spate cade și de ciudă plînge*

D. Olaru

Marea pentru noi.

Să lăsăm de o parte, pentru alte discuții, expresia devenită clișeu, ca și „țară eminentamente agricolă”, care susține ceva despre „plămînul țării”.

Mi se pare că dacă ne mărginim a afirma aceasta, nu facem decât a repeta o lecție învățată pe de rost.

În felul acesta, vorbirea despre mare nu înseamnă nimic afară doar de pierdere de timp.

Marea pentru noi este o problemă de gândire etno-politică.

Ea înseamnă pentru noi, la începutul celui de al șaptelea deceniu de stăpînire a țărmlui pontic, prilej de revizuire severă a tot ceea ce am înfăptuit la acest țărm și de scrutare a celor ce cată să fie făcute de acum înainte.

Ziua apelor să nu fie o sărbătoare.

Ea va să fie soroc de judecată.

Câți pescari români avem la mare? Unde sunt corăbierii români?

Unde este populația românească trăitoare pe țărmul mării și exercitând ocupațiuni în strînsă legătură cu marea, împinzînd tot litoralul și apele teritoriale românești, de la Ecrene și până la limanul Nistrului?

Ne dăm oare îndestul seama că această lume maritimă românească lipsește și că *etnic* suntem departe de a fi realizat viața românească la mare?

Este adică o problemă a românizării mării ce aparține României.

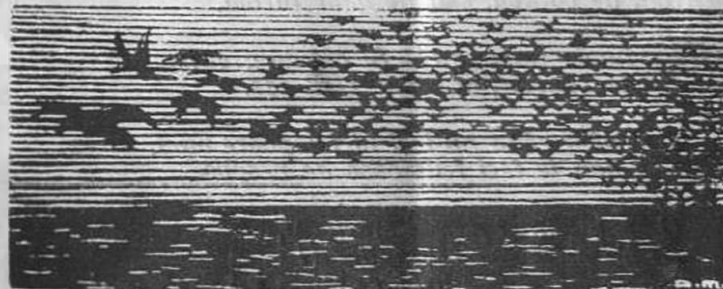
Această problemă nu o poate rezolva numai statul.

Ea este a Nației.

Și la ea trebuie să se gîndească orice Român.

Porni-vom oare odată și odată, spre cucerirea acestei mări care ne chiamă?

ION NEICU

MAMAIA

De-o parte lac, de altă parte, mare,
Iar între ape, lungul perisip,
Ce paré între ele o cărare
Cu luciul mat și dune de nisip.

In miezul verii, bărci pe ape, lume
Și cântece, perechi ce joacă—alene,
Pe plajă, numai dragoste și glume
Și 'n unde doar naiade și sirene.

Dar iarna, marea aprigă se sbate,
Pustiul pe plajă, lacul a 'nghefat;
Doar duhul lui Ovidiu se abate
Spre insula pe care a visat.

I. Dumitrescu—Frasin

Dunărei.

Alexandru Petöfi

Ce des, o, fluviu, sânul ți-i tăiat,
Sau de corăbii, sau de vânt turbat.

Profunda rana ce-i!... Și cât de grea!
Nu fac dureri, în inimi, răni așa.

Dar vânt când nu-i și nici vapoare nu-s,
Din nou te faci frumoasă de nespus.

Umanul suflet dacă-i sfârtecat,
El n'are leac să fie vindecat!

Trad. de Mihai Pri e cipio

Pe valul tău

Am suferit
M'am chinuit.
Am suspinat
Și am oftat,
Că te-am iubit
Și te-am dorit.

Pe 'ntinsul tău
E visul meu.
In zarea ta
M'aș desfăta
Și aș pluti
Fără să știi...

Pe valul tău
E drumul meu.
Pe spuma ta
M'aș depărta,
Din lumea mea
Către o stea...

Să nu fiu om.
Să fiu atom,
Să sbor sub vânt
Aș ști ce cânt
Și aș veghea
Din lumea mea

Să fiu stăpân
Și să rămân
Un zeu iubit
In Infinit
Doar tu să ști
De m'ai iubi
Și să nu glângi
Când o să-ți frângi
Inima ta
Când te-oi uita
La viața mea
Cât plânge ea...

Tonio

La Mare

Oricât aș fi de ostenit,
Atunci când stau pe malul mării,
Mă simt deodată odihnit
Și cad în mrejele visării.

Și oricât aș fi de întristat
Când marea valurile-și vârtă,
Mă simt atât de 'nviorat
Că toată firea mi se schimbă.

Deaceea când mi-e viața grea
Și mă rănește al soartei val,
Eu evadez din viața mea
Privind senin pe-al mării mal.

T. J. Cergău

